Пщэдей Хэкум и хъумакічэм и махуэщ

№21 (23.991) • 2020 гъэм мазаем (февралым) и 22, щэбэт КъБР-м и Правительствам мазаем и 20-м зајущів идка-яла шекјузкіац. Ар иригъакјузкіац. Ар иригъакјузкіац. Ар иригъакјузкіац. Ар иригъакјузкіац. Ар иригъакјузкіац. Ар иригъакјузкіам и полномочна піыкіузу Кавкав Ищх-арэ федеральна щіынальям щитъзува Чайко Юрих Домих м и разацья за прави за пр

ЗэдэІэпыкъуныр шэсыпІэщ

- ШІЫНАГТЬ ЭХЭМ кіуяныр нэгузыужы іузуксым, - жи- нагузыужы іузуксым, - жи- нагузыужы іузуксым, - жи- нагузыужы іузуксым, - жи- нагузыужы дарын жабауу. Арын жабауу дарын жабауу жабы и жабауу дарыгы жабау жабауу дарыгы жабау жабауы жа полномочна лівкічум къвы-зорьзоит эщизиком губен-зорьзоит эщизиком губен-ном тором польсом и контрольно польсом и кам выхвиціонущ защыгуть зохържківніть гожор запощу зарекіуаківр, властым и федерально организмра щівнать зохражнью разподу заряжура траном разподу задляжих разпосьми и кърпеять-кіз Къзборрей-Балтькъэрыю забтьящих вхун нетуэшцівнать у урысей гоми труэтьтуэўміц. Къвыстыцья турист інатізм и урист інатізм

Чайкэ Юрий Налшык КЪАЛЭМ ЩАХЦЭЗАЩ ЗИ ЩХЬЭ lyэхукlэ къекlуэлlахэм

УО-м и Президентым и полномочнэ лыкіуэу Кавказ Ишхьэрэ федеральнэ округым щы13 Чайкэ Юрий лэжьыгьэ јузухкіз Къэбэрдей-Балькъэрым къыщы-кіуам зи щжь іузухкіз къекіуэліа ціыхухэм Налшык щахузаящ. Абыхэм къаізтащ узыншагьэр хъумэным, псэупіз-коммунальнэ хозяйктвэм зетьзужыным, щахуэзащ. Абыхэм къаlэтащ узыншагъэр хъум псэупlэ-коммунальнэ хозяйствэм зегъэужь псэупlэ унэр зэгъэпэщыжыным ехьэлlа lyэхухэр.

псунтунгунд эвт-ээлицыкыным екзолТа Туаукавлым, псунтунгунд эвт-ээлицыкыным екзолТа Туаукавлым күзүжэн шышы Мүрачав Магомер (Ум-и Празидетым и полномочна лівикур округым шылам ельаўуаш район сымаджащым папшы фульорографиз елпарат кызышых унымкіз къвдаЗпанкунун Иджылсту сымаджащым кызышатызсэбэл алхуар Тэмалсымар жыз дыда хуаушых кызышатызсын и абы азы сымаджашым кызышатызсын жызыпсын кызышык кызышатызынын жызыпынын жызымжылы жызыпынын жызыпынын жызыпынын жызыпын жызыпынын жызыпынынын жызыпынынын жызыпынынын жызыпынынын жызыпынын жызыпын жызыпынын жызыпынын жызыпын жы

Егъэджэныгъэмия занатам и вегеран, яга тулым хи-убыд энкъуадыкъу, Хку заувшуум хатам и щжэгъусэ Джырандокъу Таисэ полномочна лыкіуам зыхуигъэащ езыр шыпсэу үнэм и унащихэмрэ электрокъру эрикіуэ кіапсэхэмрэ зэрахъуакіыныміз къвдајэпыкъуну. Нагышык къвлям дят а унэр коказа дыда хуащ иміи ундо-схруну зэрагъэпэщыжын папщіз сом мин 300 хуэдиз

ү. КъБР-м и Іэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-Іуэхущіапіэ.

щхьэхукlын хуейщ республикми и турист Ізнатізм иужьрей лъэхьэнэм мыівйуз ээрызиужьри. Мыбдежым а унатіыныгьэм мы зэманым щыпарытщ іузхущіаліз 212-рэ. Абыхам ищышу 156-р ціыхухэм науъзыщагьэпсэху щіыпізхэм щыбщ ізніхэм т

Казбекрэ тепсэлъыхьащ ди щівінальям щьізэфізува жылагьуз-политикэ щы-тыкізм, Къзбэрдей-Баль-кьэрым и псэуныгъэ-эко-номикэ зыужьыныгъэм ехьэліа іуэхухэм.

· ЩІЫНАЛЪЭХЭМ кіуэныр

шжапохор щокіуэкі мэкъу-мэш хозяйствэм и Ізнатізми. Республикэм съхулізны-тьзкія щагъззащія ціьхухор коъахэ хъуа унэхэм къвщіаг-тьзків щагъззащія ціьхухор котахэ хъуа унэхэм къвщіаг-мари. Сыт а псом да къвд-жаїво? Мыхьэнэ ин зийз унятівныть-хэммкія гъузгу фызэрьпетвірщ. Ар и щы-тьзків цьять и зийзи подгатьзм Чайка Юрий. Президентым и лівкіуэм къвтьста ди республикам и поджетьм зарыживть у правитьна у правизати подкать и правитьна зарыживть у правизать ображивать и правитьна зарыживть у правизать ображивать ображивать ображивать и къв ображен балькърым псынція дыду щызафія-тьзківи хуей къвления зарышатари зарыщатар.

- КИФШІ-р зэрышыгу къэтцтэнци, шытыкіар зэрышефіакіуэр нэрыглыстуми, зэрызышкихуэжыр хуэмыіуэуц. Шынальзы жономикомрэ социальна унатіыныгъэмкіа и зафізжіву къральны и адрей ханау курам ельшкуэжі в заумерына курам ель курам ел

къыщыгъэхъупхъэщ. Абы папщіэ, псом япэрауэ, лъэпкъ проектхэр щыпхы-

гьэкіыным нахъри щіз-гьэхуэбжьауэ яужь щитып-хьощ.
- КИОЩІ-р къызэрыунаху-рэ блакіа илъэсхэм къри-убыдау мы ккулыкъум тета-хэми хэгьэгу властым щышхэми щіыналъэм со-циально-экономикэ и лъз-рыкъузкіо и щіыналъэм со-циально-экономикэ и лъз-фіскуаным хуэнуэтауэ ла-фіскуаным хуэнуэтауэ ла-стануэнам хуэнуэтауэ ла-кыра къызэхрыхаутьэ-цащи, иджыри зэфізкын хуейхэр нахъыбэжиц Абызам ящыщи фызащияутьа-хэмрэ къывахъуліахэмрэ зэтегьзмуэныр, лэжьалібэ-шэхэм я бжыгъэр гъэма-шіэныр, учей іухущіаліз шахэм я бжыгьэр гьэмэ-щіэныр, уней Іуэхущіапіз щхьэхуэхэм улахуэхэмкіз къвтехуа щіыхуэр егъэпшы-ныжыныр, сабий зеиншэхэр псэупіэхэмкіз къызэгъэпэ-щыныр, къвгъэсэбэл гьэсыикіэ зытрагъэхуа я

ляжьыр 2018 гъзм ельвтаур процент 1,5-к1з нахъвыба хъуащ.
- Республикэм телъ къзрал щівкузр 2020 гъзм щівшылям и 1-м ирикъліу процент 22-к1з ехухакш. Ахэр пшыныхміным текіуадэри процент 55,1-к1з нахъм мащів хъращи. Хунт къзсъў-катіям шедгъэкіуякі нах мыхья загэтэгухэм ящышу ди республикам уздутівпщащ. КИЮЩім ди республикам и закъуащ урсяунаящі нахъ мащія республикэм и закъўэш упсэўн папшіз нэхъ мащіз дыдзу узыхуейну ягъзувам зи пенсэхэр нэмыс ціыхухам ахэр зэхуэзыгъэкіуэж ахъшэ 2020 гъэм щіышылэм и 1-м къвщыщіэдзаўэ щыхуаў-тіыпшар, - жиіащ Кіуэкіуэ

Казбек. КъБР-м и Ізтащхьэм щІи-

Казбек.

КъБР-м и Ізтащкъм щіигъужащ лъэлікъ проектор
зарагъзащија реслубликам
и окономикам зезейгъзумъкърару пъэщи зэръмузар.
Зајущізм къвщаізта
узхужям теухуау» къвізахузсазъм я пашхъзм къвщаітольащ КъБР-м и Правитольащ КъБР-м и Правипольащ КъБР-м и Правипольащ КъБР-м и Правипольащи закрумівнальзм
щенти заръизими инфазауртащира зами адрейм
зауртащра зами
заръй заръизуанфізикнур, къъмитъзщащ Титов
Евгений, зајущар шукъм.

КЪУМАХУЭ Аслъэн.

****

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэ Кіуэкіуэ Казбек Хэкум и хъумакІуэм и махуэм теухуа и хъуэхъу

Мы гуфізгъуэ махуэм дэ догъэльаліз частхэм, соединенахма зи къулыкъур щезыкъвкі, къэральм и шынагъуэнша-пър къзазангъэлящ, цыкухэм я ма-мыр гъащізр зыхъума, хакур бінуз пъа-гуэным пыщіа Іузхухар махуэ къэс пхызыгъэкі псор. Фіьщіз хаха якудощі кий ди щхъэр якудогъзщък Хэку за-уэшкуэм и вегеранкуу ди Хокум и хуи-тыныгъэмрэ щхьохумтаныгъэмрэ зы-

Пщіз зыхуэсщі дзя къулыкъущіяхзі Хяку заузшхуэм, Ізшакіз Защізузада къвружэм ветерван льапізхзі Хякум и хъумакіуэм и махуэмкіз си гуагізу сынывожнуяхьту! Мы туфізтуэ махуэм дз догьэльапіз

далъ льэщагъыр нажъри гъзбыданыр, ди шыхубар закуы-гъзуваныр, дятжан зыри къзлалу и лажы-гъзм парытыныр дыща-лъжуа Къзбардей-Балък-кърыр, зарыщыту ди Хакур аджи ефізкіуанымра гъз-гъзнымкія шасыпіву зарыщытым шэч къзгескърукъми. Фи щихъя/а фа, фи благъожира фи Ізхълькомира узыншагъя, насып, ефіз-кіуаныгъз «Ману» си куальну

Къзбардей-Балъкъэр Республикам и къзрад наградахар тыным и Іуахукіа

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэм и Указ

куадльандэрэхьэлэлу зэрылажьэм папцца Къэбэрдей-Балькьэр Республикэм и Щівих тхыльыр етын Уэтэр Владимир Таймураз и къузм къэрал кузд I узхухамий министру Къэ бэрдей-Балькьэр Республикэм щыізм и къузадзям

оэрдеи-Балькьэр Республикэм щыізм и къуздазм
Къальбатз Къыльшбий Адэлбий и
Къзрам - Урысей Федерацам и Пенса фондым и Управленам и къэрал јузхушалізмурысей Федерацам и Пенса фондым и
Къбоэрдей-Балькъэр Республика јузхущалізм и "худам» Ложот разражно
шалом и "худам» Ложот
правичения
правичения

зэммгэ и управленэ» къэрал гузхущалгэ пыгъэцихэхукам и унафэщіым Маціыхэу Хъусен Хьэкіашэ и къузм «ДОСААФ» урысейпсо жылагъуз-къэрал эзгукэныгъэм и щіыналъэ къудамзу Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щы-ізм и унафэщіым и къуздэм;

Ізм и унафащіым и ктурдзэм;
«Къэбэдраф-Балькьэр Республикам
щіыхь зиіз и къегъэлакіуз»;
ціэльапіэр фізіцын
Малкандуев Казым Хьэсэн и ктурмМалкандуев Казым Хьэсэн и ктурмМалкандуев Казым Хьэсэн и ктурмМаріаском ялацітаннымкі къэбэрдей-Балькъэр къулыкъущіапіэ» къэдалкізэоны јужущіапізм и куватьыкъуакіузкъэпазім; гупым и унафэщіым и
къуадзям. пол вэлакіуэ гупым и унафэщіым і кыуарзэм. Къзбэрдей-Балькъэр Республикам и Ізтащкьэ КІУЭКІУЭ Казбек Налшык къалэ 2020 гъзм мазаем и 21-м №1-Уг

Тхыдэ къулей зиІэ махуэ лъапІэ

хэкум и хъумакіуэм и махуэр Урысейм, Белоруссием, Таджикистаным, Къвіргьызым ильэс къэс щагьэльаліз гуфізтуэщ, Абы и ткыдэри ильэси 100-м нэблэгьащ;
1922 гъэм щіышылэм и
27-м РСФСР-м и ВЦИК-м
и Президиумым унафэ
къыдигъэкіат Дэз Плъвіжывір къвшцызэрагъэлаща махуэр гъэльэліэным
теухуауз.

теухуауэ.

ШХЬЭ трагъзхуа ар мазем и 23-м? А упщјэм ткыдаджжэм иджыри къзс зхууэра жууап иратыфыркъвым. Нахкъвбом зыгращија різв гъэм а мажуэм нэмыцахом я ебторы кураны праж на праж къвзаръщагъзувытарщ. Ар нохъ тэмэмум къвщјак івнущ, а махуэм и угуъ ящі щізлізм захаузшхуахар щекјузкіауэ а зоманым къвдауіа газетхэм ямытхами. Аракъвм ики нохъвщихор. Езы рабоче-максумащьщий дажащий нахрышцяра, раз рабоче-максумащьщий дажащий нахрышцяра, раз рабоче-максумащьщий дажащий нахрышными трауа Декретър 1918 гъзм щізшылам и 15-м Урысейм и Цівкубе Комиссархэм я Советьм къщитащ, и унафэщі Ленин Владимир и із щізльу. Абы зыхрагъатхау щідаващ зауэлі гупышмухжм. Ахэращ къраранізміч къраранішнух жаральщізми укаранішнух жаральширум къраранішнух жаральщізми къраранішнух жаральщізми къраранішнух жаральщізми къраранішнух жаральщізм

Езы махуэшхүэж и ц!эр зыбжанэрэ яктуэжац; 1922 гэм «Армя Тільяжым и махуэу» ягьзувар 1946 гьэм «Совет Армям и матуэ» хэрац, илъэсиц дэк!ри, 1949 гьэм це-тыжьауэ «Совет Армямрэ Дза-Тенджыз Флотымрэ я махуэу» 1932 гьэр кээсых ек!уэк!ац, УФ-м и Совет Армямый бар убар гэр кээсых ек!уэк!ац, УФ-м и Совет Аухьешджэм и Президиумым 1938 гэр мазаем и 8-м къищта унафэ диумым 1993 гъэм мазаем и 8-м къищта унафэ №44231-м ипкъ иткіз, иджы Хэкум и хъумакіуэ-хэм я махуэу ягъэлъапіэ. Къэрал Думэм и унафэкіэ мазаем и 23-р 2002

фэкіз мазаем и 20-р 2002 гъэм мылэжьэгъуэ махузу ягъзуващ. Абдежи щызэфіэкіакъым: 2006

дащ а щхьзусыгъуэм къы-хэківу. Ленин Владимир жинауэ щътащ: «Дэтхэнэ революцэри зыри и уасэ-къым, зимыхъумжысф-мэ». Ар къэллъыта хъунущ-абы и блыгущат болыс висхэм уаз яхуяхъуауэ. Ахэр текуа иужь дунак къытехьащ дэтхэнэ бийми къытехьащ дэтхэнэ бийми пациатыстыну къэло зийа къытекьащ дэтхэно бийми пащіэтыбыну къару зиіз СССРр. Пожщ, ар зы-тъзунахуну тегушхуахэри щыіащ, ауэ фіы щіаха-къым: Халхин-Тол и деж щрахуньзжащ японхэр, 1939 гъэм къапэшізува финнхэри хагъэщіащ, я щіыналъэм щыщ іыхьэ adhakvan;

яфіэкіуэду. Дзэ Плъыжьым и тхыдэм зэи хэмыгъуэшэжын лъэ-Дээ Плъьжьым и тхыдам эм хэмыгуэццэжын лъз-ужь къышигьэнац Хэку за-ушхуэм. Гитлер и гугьац тхызмахуэ бжыгьэхіэ Со-вет Союзыр тыншу эзхи-кулагу, Бэлэрыгы СОСР-жытурал СОСР-кыз барал у барал и ма-цар кънтыжауэ къышра-кіац: фашист Германиер зэрикъутац, нацистэм убыда Европэр кънан цы-мыгу хуит къищіыжац. Дауи, ар поом хуэмыдуэ зи фіытээр ціьжухэр псэукі-за узууадэныр, псоми закуэда жуитыныгь эя Яэныр зи льабжье совет ухуэкізм, ущатыхуа уи Какур псэе-мыблажу фіыуэ льагъу-мыблажу фіыуэ льагъу-

Ветеранхэм ТекІуэныгъэ Иным и щІыхькІэ медалхэр ират

Урысей Федерацэм и Президентым и цыжахэм ящыщ Кьубал Исуф Лэкъумэн и полномочнэ ліыкіуэу Кавказ Ищхьэрэ кьуэм. Иджырей медалыр алхуэдуу ирафедерально окрутым щыіэм КъБР-м и тащ Сталинград дөж щекіуакі а зауэм Правительствэм и Унэм «1941 - 1945 гъэ-хэм екіуэкі Хэку зауэмуэм къыщытаха шініущі Герасименкэ Нинэ Михаил и Текіуэныгъэр ильэс 75-рэ ирокъу» юбинай медалхэр щаритащ зауэм и ветеран хыжыхы Хакомы чалыным хэта ліы-хыжыхы Хакомы чалыным хэта ліы-хыжыхы Хакомы чалыным хэта ліы-хыжыхы Хакомы чалыным хэта ліы-хыжыхы Хакомы чалыным хэта ліы-хыжыхым хакомы чалыным хакомы чалыным хакомы чалыным хакомы чалыным хакомы чалыным хакомы чалыным хакомы хакомы хакомы хакомы хакомы хакомы хакомы хакомы чалыным хакомы хакомы

НАГРАДЭ лъапізхэр хуагьэфэщащ Польшэр хуит къззыщіыжахэм, Одер псым зэпрыкіахэм, Германием щызэуахэм яхэта Караганов Николай Василий и къуэм, ра-дисту танкым иса, Кърымыр хуит къззы-

пхъум.
Чайкз Юрий Хэку зауэшхуэм хэта ліы-хъужьхэм Хэкум и хъумакіуэм и махуэмкіз, Текіуэныгъэ Иныр илъэс 75-рэ зэрыри-къумкіз, абыхэм зауэ Ізнатізм щызэрахьа ліыхъужьыгъэм папщіэ ехъуэхъуащ.

Лъэужь хэмыгъуэщэжхэр

ХРЕМЫЩТЫКІ ЗЫ ЦІЫХУПСЭ!

Мэжей си лъахэм и бынхэр, Піціыхь Іэфіхэр, дауи, ялъагъу. Я бауэ макъым абыхэм Хуэмыхъукіи зэран зы егъу.

Сыщытщ сэ плъыру, уэсэпсым Сэлэт фащэр полыд. Хэщтыкlыу къасщlэм цlыхупсэ, Си гущlэр мафlэу къолыд.

СынасыпыфІэш сэ, жэшхэм Мамыру ціыхухэр нэху къекіым, Дыгээр къзушрэ махуэщіэм Гуфіэгьуэ нуркіэ ебэкіым.

БАЛЪКЪЫЗ Батий.

маи щівіналъэ администрацэм и щіалэгъуалэ советым хэтхэмрэ Май къалэм дэт курыт еджапіз №5-м щеджэхэмрэ къызэ-

ветым хэтхэмрэ Май къа-лэм дэт курыт еджаліз Кьащкъэтау, Хьэтіохъущы- щеміуэкіа зэхэуэ гуащіэр. Курл лъагалізм адэкіэ бийр N95-м щеджэхэмрэ къызэ-хыруй, Малкэ, Терокол, Ел- Зэзауэ льэныкыунтіми куэд- пізм къратыныкы кыраты дыса дыса кыратыныкы кыратыныкы дыса кыратыныкы кыратыныкы дыса кыратыныкы дыса кыратыныкы кыратыныкы дыса кыратыныкы жыратыныкы жыратыныныкы жыратыныкы жыратыныкы жыратыныныкы жыратыныкы жыратыныныкы жыратыныныкы жыратыныныкы жыратыныныкы жыратыныныкы жыратыныныкы жыратыныкы жыратыныныкы жыратыныныкы жыратыныныкы жыратыныкы жыратыныкы жыратыныныкы жыратыныныкы жыратыныкы жыратыныкыныкыныкыныкыныкы жыратыныкы жыратыныкы жыратыныкы жыратыныкы жыратыныкыныкы жыратыныкы жыратыныкы жыратыныкы жыратыныкы жыратыныкы жыратыныкыныкы жыратыныкыныкы жыратыныкы жыратыныкыныкы жыратыныкы жыратыныкы жыратыныкы жыратыныкы жыратыныкы жырат

лъагапіэм щагъэува обе-пискым удз гъэгъахэр тралъхьэри, абдежым щы-тралъхьэри, абдежым щы-хэкіуэдахэм дакъикъэкіэ щыму яхущыгъуащ. Зауэ гъуэгуанэхэм ириплъэным теухуа проектым ипкъ иткіэ мы дунеяплъэр къызэригъэпэщащ щіалэ-гьуалэ жылагъуэ Іуэхур, щэнхабэзмрэ спортымрэ ядэзыіыгъ «Олимп» фон-

ШЭРЭДЖ Диса

• КъБР-м и Парламентым

ЕджапІэхэм зэрык Іэлъыплъыр къапщытэ

КъБР-м и Парламентым и унафэщ Егоров Тятьянэ гупныто хунщіащ Егьарженыгъям кіэльыплыными правленом и лэжынгъэр зыми мыльытаур къызэрызэригъэлэщь-фым. Къумыкъум жиіащ ар іузу-щіаліа шхызжуру щымытим, Із-

омылььтауя к-ызарызарит-эпяцы-фым. Кыумыксум жиівші ар іузу-шіаліз шхьзуу щымытим, із-щіальзяном зэрахуэсірізмісьнісь имін шіаныльзом зэрахуэсірізмісьнісь имін шіаныльзом зэрахуэсірізмісьнісь имін шіаныльзом зарахуэсірізмісьнісь имін кыргызмісьнісь заражыксь заражыксь за жыргызмісь заражыксь заражыксь заражыксь жыргызмісь заражыксь заражыксь заражыксь заражыныльз урхушіалізмісь жыргызмісьнісь заражыксь заражыксь заражыксь заражыныльзыр. Абры и жэуалу Кырмыксьум кыржыксым кыржыксым кыржыксым кыржыксымісь заражыксь зар

КъБР-м и Парламентым и

(

0

пресс-Іуэхущіапіэ

• Дзюдо

жьыну Іуэхугъуэхэр

JUD088 10

JUD088

КъБР-м и Парламентым и Унафэщ Куэм къвщытеувы к к эпсэлъам в грояров Татъяна и иджыблатъа ири има гъунатърни, къвзаръкальсья на тъунатърни, къвзаръкальсь на тъунатърни, къвзаръкальсь на тъунатърни, къвзаръкальсь на тъунатърни и табатък заръни егъзджэниться јухур къвзаръкальсь на тъунатърни и табата и тъунатърни и табата и тъунатърни тъунатърни и тъунатърни тъунатърни и тъунатърни тъунатърни и тъунатърни и тъунатърни и тъунатърни и тъунатърни тъунатърни и тъунатърни тъунатърни и тъунатърни тъунатърни и тъун

зэрыкіэльыпль щіыкіэм.

КьБР-м ціыкухэр егьэджэнымкіа, щідныгьзмурэ щідлэгьуалэм я іузухэмкіа и министрым и кьалэнхэр энгьэзышій Ккумыкку Ізуес гепсэлькавщ ирагьзфіэкунэн ў быальныгьзжэр зыкузаманым зэрырагьэфіэкунэн ў быальныгым зэрырагьэфіэкунэн ў быальный зауанды егьэджэныгым кізльыгымба управленэр.

Къумыкку Ізуес кызэрыхигьэщамкіа, мы заманым распубликом егьэджэныгым пыщіауэ ізнатіэ, кэрычэтыція 440-ра ціолажы. Абы кычгылыгыны за залышлыныных распубликом егьэджэныгы за залышлыныныгых за залышлыныных за залышлыныных за залышлыныных за залышлыныных за залышлыныныгыхэр

чатыщів 440-ра щолажья, яды кънгьяльягум кіяльыпльыньтьжору кызарызарыгарагьалащ ізмалишым кубріыз егьарженьгам егкзуз УФ-м и законодательствам кънгьзувхам заребоккура къвщіагъзицанымиз ирагъзкузкіму ныкусатыньтьжор зарагъззакіуэж щіыкіар, кънцыямыщам, законыр къвзаламыруды папщір ложыгьа пыухыкіахэр зараубъккур.

шцау заколом пица пожьщами законом пица пожьщьть пыкуаміами, 2019 годи кам кам пожьщами за пожьщами за пожьщами кам пожьщами за пожьщами кам пожыши кам пожьщами кам пожышими кам пожышими

ш/з ложьыпкъюхар министерством казуигъэльтъгуащ. Алхуадум зи но!а трагъэт Іуахухам яшыщи, курыт еджалізхм ЕГЭ-мрэ ОГЭ-мрэ зэрышрагъак/уэкlыр. Лицензэ ямы!ау зэрылажьар къзтхутан мурадк!а, иужьрей мазахом прокуратурам тыльтыту едгъэжьщ! уахущ!ап!арэ жьэрычатыщ!ау 4-м министерством зыкъмыхуатаэзащ лицен-за къызрыдах щ!ык!ам щ!аулищ!зу. Зым и лицензэр заф!зъкащ. - къмит-ъзщащ Къумыкъум. Егъэджэнытьям къэралыр зэрык!альыпль щ!ык!ар зэрырагьэф!а-

JUD088 #

88 1

УФ-м и лІыкіуэу Тыркум щыІэ Ерхов Алексей адыгэхэм зэрытепсэлъыхьар

Мазаем и 13-м Абхъза Республиком и «Спутник» ателиствам Убъм и
алык/нуя Трыку Республиком шы а
Бризе Алексей Урысеймра Тыркумра зэрызабтьэлаг шыклам ятеухуау
псалъэ зыбжанэ жиіаш.

«Щ АПХЪЭ къыпхуэсхыниц
ноба куад зытепсэльыхым гуак јузкуу щытыжкъым зи гугъу
алу. - зыхугъзаз Ерхов журнапшыр.

пщіыр. Псалъэм папщіэ, зыхэпсэукі псори

Кавказ зауэр «псысэ дахащэкъым»

КАФФЕД-м Урысей Федерацэм и лІыкІуэу Тырку Республикэм щыіэ Ерхов Алексей ирита жэуап

Урысей Федерацэм и ліыкіуэу льэгіксэхм мамыру ябгьэдэту. Ерхов Тырку Республикэм щы Ерхов Алексей жибірэнгуэші,ми, адыгэхэм, Алексей «Спутиик» агентствэм 2020 льэнькіхуэкіэ укъепльма, адрей къэм мазаеми и 13-м ирита интервыюм щыжийахомкіэ адыгэхэм я магкаж фізну экиней уканий укан

АУЭ тхыдэм къигъэув щыхьэтхэр Најуэщ. XVIII-XIX ліэщіыгъуэхэм Манјувці, XVIII-XIX лізщівгьужэм Урысей пащтяхьыг ужу мубьяд щіь-нальзахм зригьзубгъуным зэрыхуа-пабгъэм льабжьзу и ийра дівра-мыгьасэхэм цивилизаца хуахьы-нырща. Алкуэда пащтяхь гупсьса-кізмра зэрылхъузакіуа гукъвдэж-хэмра япкь иткіз, адыгэхэм я выза-къузу, иджырей Кавказ Ишхъэрэри, Кавказ Ипшери, Сыбырри, Азие Курытри, Финлиндиери, Прибалти-кари хагъэхьауэ шытащ Урысейм ищіхэм. Адыгэхэмра Совет Союзым хумбыра шыта адрей льэпкъэмнов ищихм. Адыгэхэмрэ совет союзым хиубыдэу щыга адреф льэлкхэмрэ «цивилизацэр зэгъэціыхун хуей лъэлкъ мыгъасэхэу» ялъытэу зэ-рыщытар дунейлсо ціыхубэм игъэмкіа, утелсэльыхыну зыхуэ-мыфацы дэху еллъякія

игъэикlа, утейсэльыхыну зыхуэ-мыфаща јузуу елльыкіэш. Адыгэхэр зи цивилизацэ зиlэж, я хабаз эехьокіэмкіэ адрейхэм щалхъэ яхуэхъу, илъэс мин бжыгъэ хъудуз Кавказ Ищхъэрэм щылсэу льэл-кыжыц. Лізщіыгъуз бжыгъэкіз ахэр

щыпсэум къригъэкъэозыкіыну мурад къюхуээмщід пащтыхыкыгъум и зэрыпхъуакіуэ политикэм ипкъ иткіз идхъэхумымту я хэкум кърахуащ. Дэркіи, ди адэжьзэм я дежкіи ар, Ерховым зэрыжийэм ецхьу, «псыс» дахащахьым» - гузэвэгъуэкіэ гъэнщіа

хащажьым» - гузэвэг кужкэ гъэнща тивидокъу Урысей Федера-цемро Тырку Республикомра в заку-щытъккор фізуа къвызарыненым Бло-веровым туквам и деросор мужня-туквам при предостра из придости куракіным щжален ухужкуну ураукра-иложку Езым зэрыживм тету, «ма-мыр захущитыкам» сложув загеч-мыр захущитыкам посумер загеч-мыр захущитыкам посумер загечмырацца унужу ептыктэш, милжыу, сэым ээрыхийм тегу, «ма. Адыгэхэр эй цивилизацэ зиіэж, я мыр эзхущагыный», псэхуйз эзгеу-хабээ эекъэкіамкіа адрейхэм щапкэь эхуам, дяпэкіэ дызэрызэдэгтуэгуры-Кавказ Ищукэрэм щыпсэу льэп-льэныктыуа псоми я фейда хэлэу ялэцітэнфац ипшэмкіи, кырчакіы-дамэ псори льэпкъхэр мамыру ээдэг-півмкій, къукьелівмкій къебгээры-кіуэ бийхэм, къалэгъунэгъуу псэу шіру, абы хущіэкъун хуейщ.

Тхыдэм химыщіыкі къудейкъым

Къзбэрдей Адыгэ Хасэм Урысей Федерацэм и ліыкіуэу Тырку Республикэм щыіэ Ерхов Алексей жэуап ирет

ПОПОМАТЫМ льзикь псом тхыдэм къвижих и пшізр игъзльзукыша къудейкъвім, зыгъзкіуз къзралри, и псалъзхэр шыжий Тырку Республикэри, ар захззыкыма дунейпсо цівімубэри къвідар нэпцівім нашкъв иригъзуващ. Ди тхыдэм жимыщімікіму тепсэлькых-ару щелтим, урысей Федерацэм и цізкіз дунейпсо утыку ихъв. ліві балигъзым езым и щізныгъзри, и цівку хэтыкізри, и

Дунейм адыгау тетыр зыгъэліей тел, Урысей Федерацам и ліыкіузу тырку Республиком щы15 Ерхов Алексей «Спутик» сагентствам дри пъзлуміа псальомасьма зугить подом у применения пр

цогугъ. **ХЬЭФІЫЦІЭ Мухьэмэд**, *Къэбэрдей Адыгэ Хасэм и тхьэмадэ*.

Іуэху мыщхьэпэ

КъБР-м и Адыгэ лъэлкъ эзгухьэныгъэхэм УФ-м и ліыкіуэу Тырку Рес-публикэм щыіэ Ерхов Алексей ди льэпкъыр ээригъэлуда псальэхэм ээрыхущіегъужамкіз утыкум зыкъкышумысыжым ээрыхуфім тра-гъэчыныхь. Дэ ээрытльытэмкі, абы хуэдэ еплъыкіз іузэ фізкіа зимыіз лыкіуз Урысейм и ціякіэ хамэ къэралхэм я пащхыз ойгъэхээныр къе-

УРЫСЕЙ Федерацэм Хамэ къэрал Іуэхухэмкіэ и министерствэр полжа къзрал візмінати и полжа къзра візмін візмінати и полжа къзра візмінати и полжа къзра візмінати и полжа къзра візмінати и полжа къз

Удръси Федерацэм Хамэ къэрал Іузкухэмкіз и министерствэр къыху-доджэ, къэрал ліыкіуэм и къулыкту льагэр зэрихызныр хуэмыфащуу къй-льытзу, Ерхов Алексей и Ізнатізм Іуигьокіыну. Дз шэн къытеткъркъым ди къэралым и пцірр хэхъуэн папшіз, урысей ліыкіуэм и ээранкіз къызащіджъен Тырку Республиком ис адыгэ мелуан зыб-жанэм я хьэтыр яльагыу, Іузку мыщхьэлэр ягъэмамырыжын зэрыхуейм.

КЪАЛМЫКЪ Жылэбий. КъБР-м и Адыгэ лъэпкъ зэгухьэныгъэхэм я зэзыгъэуlу советым и унафэщі.

Мы махуэхэм

♦ЩІэпхъаджагъэ зыкіэлъызэра-хьа ціыхухэм защіэгъэкъуэным и дунейпсо махуэщ ♦Мысырым и Зэкъуэтыныгъэм и

махуэщ ♦Индием Анэм и махуэр щагъэлъа-

п1э

◆1714 гъзм Санкт-Петербург къыщы-зэрагьэлэщащ Аптекарскэ хадэр. Иджылсту ар ЩІУА-м и Ботаническэ

хадэрш.

• 1819 гъзм Флоридэр Испанием къыхэкіри, США-м и штат хъуащ - ар Америкэм и Штат Зэгуэтхэм доллар мелуанитукув иращатт • 1921 гъзм СССР-м и Къэрал планыр 7.

◆ 1921 гъзм СССР-м и къзрапланыр къвзарагъэпзиащ.
 ◆ 1935 гъзм унафъ къвщтащ США-м и президентым и хъщапіз Уно ху-жьым коъухъпъатахар щхъэпры-пъэтыкіму зромзумнытым терухурз.
 ◆ 1993 гъзм УФ-м и Президентым егъзщівліа Президент совет къв-зорагъзпащащ.

зэрагъэпэщащ. ♦2014 гъэм Украинэм и Радэ Нэхъыщ-**20/14-тьем Украинем и Рада Нохъьш-жьем унабр къништац в къралым и елліане президент Янукови Виктор конституцай и пща кънаджум и къв-лянкар зыщхъвщихыжар къэлъы-тяным терукуауз. •Польшям щыщ композитор, пиа-ниот цідъріцуз Шопен Фредерия къв-заралъжура илъос 208 ра ирокъу. •Дза къртивкъущія, США-м и япо президенту щата Вашингтом ра ирокъу. •Къзрал къулыкъущія, Урысейм и Президентым и лівкуру Кавкая Ищ-хърз федеральна щіннальзм щы-ів, Урысейм и Лівкоужь Казаящев Виктор и ныбжьыр илъос 74-ра ирокъу.

ирокъу. «Биологие щ|эныгъэхэм я доктор, КъБКъУ-м и профессор **Щауэ Му**-хъэмэд и ныбжьыр илъэс 78-рэ

хьэмэд и ныожыр ильэс /2+рз ирокъу. ♦ УО-ти щівых зиіз и энергетик, къБР-ти и къэрал, жылагъуз лэжье кіуз Кебеков Владимир и ныбжыр ильэс /2+рэ ирокъу. ♦ КъБР-ти и Парламентым и делутату щьта, Къэбэрдей-Балькъэрым ма-къумаш хозийствамиз щівых зиіз и лэжьекіуз Щоджэн Мартин и ныб-жыр ильэс бё-рэ ироку. ♦ УО-ти и Оверерально Захузсым Фе-♦ УО-ти и Оверерально Захузсым Фе-

♦УФ-м и Федеральнэ Зэхуэсым ФедерацэмиНэ и Советым и сенатор, КъБР-м и Президенту щыта, экономикэ щіэныгы экономикэ щіэныгы экономика діонтор, ШІДАА-м и академик Къванокър ирокъу.
КъБР-м и Правительствам и Унафацу ляжа Хъэсан у Руслан и ныб-жыр ильос 60 ирокъу.
ҚъБР-м къПІР.м Урслан и ныб-жыр ильос 60 ирокъу.
ҚъБР-м КъПІР.м Амтия Върслан и ныб-жыр ильос 60 ирокъу.

фонтульное Авзосан Умена и пысто жев ББР-м КъцПР-м. Адыго Респуб-мкъБР-м КъцПР-м. Дыго Респуб-мком, Интушым я цыхубо артистко Съгър Овът кънщалъхуб макуэц. КъБКъМУ-м и ректор, технике и нь божър илъзс 46-рз

ирокъу. ФУрысей актрисэ ціэрыіуэ, уэрэд-жыіакіуэ, УФ-м и Къэрал саугъэтыр зыхуагъэфэща **Будинэ Ольгэ** и ныб-жьыр илъэс 45-рэ ирокъу.

Дунейм и щытыкІэнур

«pogoda.yandex.ru» сайтым зэри-тымкіз, Налшык пшэр техьэ-текіыу щыщытынущ. Махуэм хуабэр гра-дуси 4 - 5, жэщым градуси 2 - 3 щы-

◆Белоруссием, Къыргъызым, Урысейм, Таджикистаным, Осетие Ипщэм Хэкум и хъумак!уэм и махуэр чатъэльалы озет къэралым и дзэр (лэжьак!уэжэррэ мэкъмизинынга-

 4918 гъэм совет къэралым и дээр (ляжьан/уахмира макумумашыцірэхмирэ я дээ плъыжь зыфіащар) къвъзоратьзяющи и ізадат къэратым орденыр ягоу къратира къра Азие Курытымира кызакасыталымура ягъэ]элхъуауэ щытащ шэшэн, ингуш лъэлкъхэм ящышу цыху 493269-рэ. ♦1947 гъэм Стандартизацэмкіэ ду-нейпсо зэгухьэныгъэр къызэрагъэлэ-

щащ. ◆1954 гъэм СССР-м унафэ щащащ щімщіэхэр гъавэ щыбгъэкі хъун хуэдэу вапіэхэм къыхэгъэхьэным теу-

щівшізхор гьава щыбгьзкі хэун худау запізхож ньыхотэхьным теу-худау.

«Чехословакием щыщ журналист, фашизмом и бий ерууз щыта, Ма-мырыгьзм и дунейпос аутьэтыр зыхуатьзфэща Фучик Юлиус къыза-рапъхура итмэся и 17-ра урокъх. Ар Берлин дэт тутнакъзщым 1943 гьэм фокіадэм и 8-м щауи!ауз щьтащ. А махуар Журналистюм и закъуаты-нытьзми махуау ягъзуаты, махуаты-нытьзми махуау ягъзуаты, махуаты-нытьзми махуау ягъзуаты, обращий, Къбърал лэжьакіуэ, КъБСССР-и и Совет Нохънщьсьми и Укафэшіу, Комоным семетару щыта Шаджымы-зу- ра ирокъу. Ар «Композитор. УФ-м и цівхуб зар-тист, КъБР-м и Къзрал саутьэтым и лауреат, КъБР-м и Къзрал саутьэтым и лауреат, КъБР-м и Къзрал саутьэтым и лауреат, КъБР-м и Къзрал Къзсен и ныбжывар ильос 37-ра ирокъу. УФ-м, КъБР-м и Къзрал саутьэтым и лауреат, КъБР-м и Къзрал и Къзсен и ныбжыва ильос 37-ра ирокъу. УФ-м, КъБР-м и Пкъзра зи за егъз-джакіуя Пащты Сультіан къзва-

ралъхурэ илъэс 97-рэ ирокъу. КъБР-м

ралъхура ильос 87-ра ирокъу, «КъБР-м щыхь зийз и сурятыщ Акъсыра Мујзед и ныбжыр ильос 8-ра ирокъч, ◆Совет, урысей композитор, УФ-м и цыхуба аргитст, урысей Федерацам и Къзрал саугъэтыр зыхуагъэфаща, фильмра мулястрильму 160-м щјигъум микърам в хузэытих Крылатов Евге-ний и ныбжыр илъзе 87-ра ирокъу. ◆Усакіуа, КъБР-м щэнхабэзикія щіыхь зийз и ляжака/уз Лиуан къызэралъхура ильос 83-ра ирокъу.

лиуал фоктур. ♦Актёр, режиссёр ціэрыіузу щыта, СССР-м и ціыхубэ артист Янковский Олег къызэральхурэ ильэс 76-ра

Дунейм и щытыкіэнур

«pogoda.yandex.ru» сайтым зэри-ымкіз, Налшык пшэр техьэ-текіыу ыщытынущ. Махуэм хуабэр градуси - 8, жэщым градуси 3 - 6 щыхъунущ.

♦Эстонием и щхьэхуитыныгъэм и махуэщ ♦Мексикэм и къэрал ныпым и ма-

хуэщ ♦1466 гъэм Бельгием и Брюгге къа-

лэм дунейм щыяпэу лотерее ща-гъэджэгуащ. ◆1881 гъэм Панамэ кІэнауэр ухуэн

▼1001 гозы. фијадзащ. ф1942 гъэм «Америкэм и макъ» ра-лиостанцым и япэ нэтыныр эфирым

кіуащ. ◆ 1973 гъэм ди къэралым и телевиденам япау игъолъогъуащ «Нарылъа-гъухар «Дашщыгъужей»» ентанныр • 1994 гъэм Налшык деж къвщежуз-жащ Ан-12 кокумсъвгато, Санкт-Петер-бург къвлам къмківр. Абы цівху 13 хакіудащи. • Флютым и адмирал, тенджыз Фівщіо фолотыр къвіззъигъэлащахом ященц, адыгау ялтьыта Ушаков Фёдор къвіза-ратькуря илтьас 273-ря ироктув. Вана-ратькуря илтьас 273-ря ург. ціоры у в Всеволод къвізаратькуро ильски 125-зя ирокъу.

Всеволод кънзаральжура илъзси 125-ра ирокъу.

«Шарджас гжакіуз Уэхъут з Абдулыхь кънзаральжура илъзси 111-ра ирокъу.

«Драматург, Уо-м щіыхь зиіз и ар-тист Щіха-тъэпос Мухьомар кънза-ральжура илъзси 105-ра ирокъу.

«Уэраджываркі» (к. Собромар Майе кънзаральжура илъзс 88-ра ирокъу.

«Драматура илъзс 88-ра ирокъу.

«Физико-математика щінаньт-ахома я доктор. КъБКъУ-м и профессор, КъБР-м ирокатематика щінакь зиіз и ляжкаякіуа Алшагьыр Борис и ныб-жыву правитура илъзся в профессор.

жьыр илъэс 78-рэ ирокъу. ◆Актрисэ, РСФСР-м и ц!ыхубэ артисткэ Соловей Еленэ и ныбжьыр

ильзо 73-рэ ирокъу. ♦Къэрал лэжьак/уэ, хьэрычэтыщі, экономика щізныгъэхэм я доктор Ерчэн Темболэт къызэралъхурэ илъэс 62-рэ ирокъу.

Дунейм и щытыкіэнур

pogoda.vandex.ru» сайтым зэри тымкіэ, Налшык пшэр техьэ-текіыу щыщытынущ. Махуэм хуабэр градуси 6 - 7, жэщым градуси 3 - 5 щыхъунущ.

Мазаем и 25, *гъубж*

◆Кувейтым и лъэпкъ гуфІэгъуэщ -Британием къыхэкІыу къэрал щхьэхуэ щыхъуа махуэр (1961 гъэм) егъэлъа-

mэ **♦ 1836 гъэм** США-м шыяпэv Кольт Сэ мюэл кіэрахъуэ къызэригулсысам щыхьэт техъуэ патент къратащ. ◆1921 гъэм Куржы ССР-р къызэра-

 1927 Гъэм Куриво Согту повозущать тъяпащащ.
 1946 гъэм Дзя Плъыжым зэреджэр Советыдзя жиlву зэрахъужкащ.
 1956 гъэм Хрущёв Никитэ КПСС-и и Хх съедъни и зајуща захуащам къвщыпсалъащ.
 Сталин Иосиф ирищынсэльац, сталит иселей ири гъэкіуэкіа политикэмкіз зэрымыарэ зыр къигъэлъагъуэу, ар щіэпхъа джагъэ пыухыкіахэмкіз игъэкъуан

ДЖаГьэ Пыулсімальянно монада шуу. ♦ 1977 гъзм, Москва и мызакъузу, Европом щынахъ ин дыдзу къялььтоу щыта «Россия» хъэщіэщым мафіз-сышхуя дыдя къыщыхъузиц, Абы ціьху 43-рэ хэкіуэдауэ щытащ. ♦ 1992 гъзм Урысей хъэрш агентствэр

◆ 1992 гъзм Урысей къэрш агентствар къвзаралъзпащащ. ◆Актёр. СССР-м и цыхуба артист Санаев Всеволод къвізэралъхура илъзси 108-рэ ирокъу. ◆Ткыра щізныгъзкэм я доктор, про-фессор, КъБКъУ-м и япэ ректори щізна такура ильзси 104-ра ирокъу. ◆Филологие щізныгъзкэм я доктор, КъБКъУ-м и профессор, КъБР-м щізныгъзкамкіз щіьжь зиіз и ла-жьакіух Кухуктуэ Джжмадин къв-зэральхура ильзе 90 ирокъу. «Инджыльязым щішц роскуузкант, «Инджыльязым щішц роскуузкант, «Инджыльязым щішц роскуузкант, «Инджыльязым щішц роскуузкант,

зэралтыхурэ илъэс 90 ирокъу. ♦Инджылызым щыщ рок-музыкант, «Битлэ» гуп ц!эры!уэм хэта Харри-сон Джордж къызэралъхурэ илъэс 77-рэ ирокъу.

Дунейм и щытыкіэнур

pogoda.yandex.ru» сайтым зэри тымкіэ, Налшык уфауэ щыщытынущ Махуэм хуабэр градуси 5, жэщым гра дус 1 - 2 щыхъунущ.

Зыгъэхьэзырар ЖЬЭКІЭМЫХЪУ Маринэщ.

Лъэпкъ Іущыгъэ:

ХабзэмыщІэ емыкІухьщ.

• Налшык Япэ гъатхэ лэжьыгъэхэр

Щоджэн Алим токІуэ

«Щэнхабзэмрэ зыгьэпсэхүліэ жыгхэм ящышу хэгьундахэр ирах, ишылізхэмкіэ Налшык и парк» Туу- Ипцэ, Ищхээрэ гуэлхэм я Туфхэхм хущапіэм и лэжжан/хээхэр иджы хышышідыда псыщагь удахээр ягьэ- шышідэдауэ гьатхэ лэжыыгьэхэм къвдэя/куэ объе- Парк лэжыыгьэхэм къвдэя/куэ объе-

Владимир къалэм щекlyэкlащ дзюдомкіз урысейпсо зэхьэ-зэхуэ, Урысейи и Ліыхэужь ми-миция и генерал-полковник Голу-бев Иван и фэеплъу. Абы те-кlyэныгъзхэр къыщызыхьахэм ящыщщ КъБР-м щыіэ УФСИН-м и лэжьакlyэхэри.

2006 гъз лъвндзрз Владимир об-ластым щрагъэж(уак) зокъззхузм и иджырей зэпеуэм хэтащ спортсме-ни 100-м нэблагъз. Абыхэм я нэ-хъыбэр спортым и мастерхэщ, уры-сийпос, дунейлсо зэхьэзухузхям щы-

ХЬЭТІОХЬУЩОКЪУЭМ и жыг ха-дэм бжьыхьэ лэжьыгъэхэр нэсу къыщехьэлІа хъуатэкъым, лэжьа-кіуэІор зэрагъэмэщІам къыхэкІыу, ІуэхущІапІэм и бригадэхэм иджыпсту жыг къудамэ гъуахэмрэ пщащэхэм-рэ зэхуахьэсри, даш. ЩІыуэпсым кіэльыпль іэшіагьэліхэм паркым из

тек/уахэщ. Зэпеуэм кіэльыпльащ олимп категорием и арбитр, Урысейм щівжь зиіз и тренер Смолин Василий зи пашэ судья коллегиер. Зэжьэзжур туащіэм килограмм 90-м нэс зи жьэльагьзэм я деж бжыы-

пэр щиубыдащ КъБР-м щыіз УФСИН-м и къэрал кіуэці къулыкъум и лейтенант Щоджэн Алим. Килог-

и лейтенант Щоджэн Алимі. Килог-рамм 73-м нэсхэм я зэпеуэм етіуанз-увыпіэр къыщихьащ къэрал кіуэц къулыкъум и лейтенант Хьэгъэжей

БАХЪСЭН Азэмэт

диненэм и лэжьакіуэхэм ягъэдахэ Щоджэнціыкіум и уэрам дэкіуейр, Долинск хьэблэм нэсыху. Удз гъэгьа долинск казолам пасыку, да г ваг ва клумбажами лажьакіуахам къы-пакіухьакъым - виолахар къыхакыж-ри, щіыр ягъэщабащ, ягау гъатхам гъэгъахар зэрыхасэным хуэдзу.

ШЭРЭДЖ Дисэ.

ЩІыхь зыпылъ дзэ къулыкъум ціыхухъум и пщіэр elam

(Кізужыр.
Пзацідэзэр 1-нэ нап.).

Иужькіз ди къэралыр зашащ «зау» щівізкіз зажом зажом шівізкіз зажом зарыжувном зажом за захом за захом за захом за захом зажом за захом за

Тхыдэ къулей зиІэ махуэ лъапІэ

Апхуэдзу илъэс зыкъомкіз ми къагурыіуащ Путиныр земіуэкіаш, Хэбгьэзыхьма, зарымыгушы!ар. Сытыт хэкіыпізр? Мылъкужиізра щытащ Урысейр кіз США-ми зэрышыты разимием емыфіскім, Къухьалізми уплуэвіныр до къыщыхъуар шхуэлэші

Ар къвщыхъуар дыгъуаса ууадащ. Ауз Урысейм и Ізтащхь Лутин Владимир Іуахим на-гъуащіў егупсысырт. 2007 гъэм Майн Іус Франкфурт къалэм къвщыщыгис льэм абы жиіащ зы къз-ралыр дунейм и тепщаў щыт зарымахычунр, эта участа шұхым и шұхым и участа шұхым и шұхым и участа шұхым и шұхым и участа шұхым участа участа участа шұхым участа уча уча хэнэми езым и щхьэм и унафэ ишцыжын зэры-хуейр. Ар куэдым телъы-джэ ящыхуэдык тельыга-джыжыфыну тыса Уры-сейр иджыри мэпсалъэ-ри! Аршкэякэ илъэс зыбжанэ дэк|ри, псо-

щымы із ізцэ пізужьы-гъуэщізхэр иіз зэрыхъуар. Зи гугъу ищіар макъым нэхър хуадэ зыбжанэкіз нэхъ псынщізу лъатэ ра-кетэхэриц. Абы мужькіз США-м нэхъ мащіз ищіащ

у праводного предоставления праводного праводного предоставления предоставления

фэщільм я цінткку, фівіщія паслатьжуя къмпажьващ. Даур Апим пажым и тельзоч, у и дазык забгъза
къну щіалау зарыщатвір
кыщигъэльэгъуащ зыхэт углым. И пща далітькьа
сыт хузар Јужури нагъвсауз, жэуаплыныгъэ пылъз
зарызафійтьяківр, и къвлэн нахъвіщхьэм хузіакіуэльакіуэу, зыхуеджя
ізщіагъэм фівіуэ хищівкіму зарыщатвір, лей
кіму зарыщатвір, лей

кыу зэрыщытыр, лей кызытехьэм и щхьэщыжакіуэу къызэрыувым теухуауэ хъыбархэр къыщокіуэкі абы къулыкъу щищіэ

дээ гулым.
Къэбэрдей-Балъкъэрым икіа щіалэхэм псом хуэмыдэу къащыгуфіыкіащ

къвозорден-ъвлъкъэрым икіа щівляхэм псом хузмыдзу къвщегуфінкіащ
икіи абыхэм я зэфізкіым ирогушхуэ дзэ частым и
карыров Ибрэжым. Сыт
ильеньствузкім къвляным
кыщыхэжныкі, дятхенз
ы узхуми жыджэру пожышцыхэжныкі, дятхенз
ы узхуми жыджэру пожышцыхэжныкі, дятхенз
ы узхуми жыджэру пожышцыхых даун, абы и
пщізри къвлач; аран
мазарыраджэрэ. Ауэ півльз
зэньбжьогтьуштір дээм
зэрыраджэрэ. Ауэ півльз
зэньбжыятьуштьущи
Хэкым и кырамакіуэ насу, якузфізкіащ къвызыхэкіа лъэпкым и цізра фіыкіа пт-зіун.

Иналрэ Алимрэ щапхъэ къагъэлъагъуэ щекіуэкікіэ, жәуап итыну нэхъыбэрэ утыку кърашэр а щіалэрш. Абы и лъэны-къузкіи мызэ-мыттау уна-фэщіхэм я щытхъу, фіыщіэ пеаль-эхэп къмлэжьащ.

Къэкіуэнум фіыкіз ухуэзыгъаплъэ щіалэхэр дызэриіэм щыхьэт те хъуз іухугъуэхэр мащіз-къым. Абыхэм ящыщ зыщ къэралым и зэгъэгу зэмыл із ужьыгъу эхэм тылізу язам катыкух зыны туулыкы куулыку щызыщіэхэм ятеухуа хъыбар гуапэхэр щіэх-щіэхыурэ ди щіыналъэм къызэрылъэіэсыжыр. Хэкум и хъумакіуэ нэсхэр зей лъэпкъым абыхэм гушхуэныгъи пагагъи къы-халъхьэ.

жалькьэ.

ШЫТХЬУ яlзу, зыхэтым фlыкlз къахэщу дзз къулыкъру езыхьокихам ящыщид Налшык къалэ щышхэу Грукlакъру Иналрэ Даур Алимрэ. Ныбжывщитіыр кыншыхъуащ адыгэ хаб-замра нямысымрэ зи жызгу дэль унагъуз даххэм. Щарложом яхэл-щан запізээрытри, шэч хамылту, зыдэльагъулкъэр абыхам я на-тыжкыхаму дэрыжају, на-тыжкыхари, зарыжају, на-тыжкыхари, зарыжају, на-тыжкыхари, зарыжају, на-

гъупкъэр абыхым я на-жымкыхэрш. Зэрыжагау, на-жымкыхэрш эдэщымыгым нахымшарфи щыгыхымы. Гуала зэрыхуши, къызы-хакіахым яухэфащау кы-щакташ щалитри. Гъукіа-къуз Инапрэ Даур Алимра Напшык къала дят гимна-зие 14-р къалухри Къэбар-дей-Балъкъро къэрал унизие №14-р къвухри, Къзбэр-дей-Балькъэр къэрал учи-верситетъм и юридическъ къудамям щізтівскващ. Абы и бакалавр дипломыр выбрызытьсяма щіализма аджір я щізныгъэм магис-тратурям щізпація, Даж къулькъу щащізну щра-джям, Хэум и пациха-щіай къалэныр ягъззащіз-ни планиха-

гъуэм щытыкіз тэмэм щыізнымрэ шынагъуэнша-гъэр къызэгъэлэщынымрэ кіэльылгынырщ. Абы илкъ иткіз, Москва щра-гъакіуакі Іузхугъузами къалэм и уэрамхэми шы-

Абы и бакалавр дипломыр гьэкlyэк! Туэхуг-руэхэми кым. Инал къвхууашка-адак1я и ціалахма магистратуром цыялады. Дэзм курныкуры цыялады да карабы курныкуры да дыхуу курныкуры да карабы да

псынщізу гу лъызыта щіа-лэ ізчлъэчым щіэпхъаджащіэр ззуз къызэтригъзу-выіащ икіи абы и фіыгъзуі-пщащэми лей къытехьа-къым. Инал къыхуэщхьз-пащ спортым зэрыди-

къми и ціэр фіыкіэ ягъэіун. Дрогушхуэ апхуэдэ щіалэ къуданхэм, адэкіи гъащіэм ехъупіэныгъэхэр щаіэну, лъагапіэщіэхэм хуэкіуэу я львангощізьям хузкузу и мурад зрагьэхьулізну ди гуапэщ. Щіздзапіз дахэ зиіз Даур Алимрэ Гъукіа-къуз Иналрэ ятеухуа хъыбарыфіхэр дяпэкій куэдрэ зэхэтхыну дыщогугъ.

еки ішіммешенхш

‡Къуэдзокъуэ Жамболэт п ѕ产йэѕйанэ дахэр

псальзмакьым щыгьуаза фыдощ!.

— МаболЭТ. нямыцахэр ди трахам къышихьа 1942 гъзм и ныбжьыр илъзс дапша хъурат?

— Илъзс епщаням ситт, Кезтуей къуджям сыдаст. Зэрыпхьуак/уахр къышызурагра-рувыбн мурадиб. На пределения пр

ей мазом зэ кино къытхуашоу арати, абы щытльэгъуахор ди нэгу къшидагь зуражура запытщыжу щала цыкіухор псы із уфом дыцыджагург, партизанхом зерт-захыхор згур каразыни дышызарыт-захыужауэ. Гушыіз палщібу къыхатэ-зыцыний, са ражу жыджару сахэтати, си арма даківгъум ирижэлізу жырлыкушхужар» кышыцскуагьафощау щыташ, Жыпізнур арама, зауэ наужым шә къзужи, автомати, кіражури ди куражық, адамыдан къмшыдгыуатырти...

- Арма 1923ум мажышы нагъуэші

мати, кіэрахнуи ди куэдыжыт, аджіомыдакія съкышыпг уэтіэрти... — Армэ Туахум нязмыш нэгтэуэші гуархэми кумсьжаря?

- Школыр къззуха иужь, колхозым
сыкыхыш, жара дыпшідми, макку Тэнаштэ жыптыми. Туаху зэмылігужыгуахум дыпэрат-ызуварэт. Махуэ
псом губтыуам ита шіалэгуалар
захуасшысырт, нэп шіыкіухэр лібшізслакьэрт, балигъхом япо изгъэуаорти, уэрэд жельырухэр кърашу уням
кэсшэжырт. Куэлез унафэшіхом
комсомоль этумаэніз-па-ы и секретару сыхахат. Ауэрэ екіуккіру, сызипаша гупуы район поом щынахынабу къвлъыгаці. Арати, афіакіа
хыпаша гупуы район поом
кынахынабу къвлъыгаці. Арати, афіакіа
хыпаша гупуы район парт Школ
Накулькура дасехьакіым. Парт Школ
Накулькура дасехьакіым. Парт Школ
Накулькура дасехьакіым. Парт Школ
Накулькура ди къзуа мужьвщіга Анатола армом дагъзкіащ.
Уз уамнітьакіузу ум къузш на-

лэ армэм дагъэкlащ. - Атlэ. Абы иу: - **Уэ уамыгъакlуэу уи къуэш нэ-** сагъэгъэзэжри,

вату. мраджат. Жамбо-лат?
Зокъувшитым языхаз ди анэм къыбгъздянен хуейт. Са сынахъыжьт, ауз райкомым и яла секретарым си лэжьсяк]в игу ирихъати, сыдамышын щхъзк16 бронь къысхудихауз щытащ. Аршхъзк1, армэ Јузхум алхуэдизу сыдихъсхырти, Къэбээдлейи и даз ко-миссарым деж сык/зраш, Изи исы датъяскыну същаратьа/уащ, Икіи шы науъвщар къызарысыжу, сэри сра-джащ.

эхьыштор кандар жащ. - Сыт хуэдэ гүп узыхэхуар? - Инженер Туэхухэм пыщТам. Аб-— Инженер Туолусом пашцам, Ас-дежым шыз ержапіом ильос ны-куз хуздихкіз сыщыхуагъожьзавір-ри, взводьям и унабращі Ізнатізр ркъвщысхуагъофращащ, А пъэхъзням дзя къўлыктур ильэсицт зэрыра-хэяк ри, ар зэрызэфізківу, «партым уэтш, еджаліз умыкіуз хузнукъвым, армар къвітухуэныктуэці, жаізри, Ка-лининграл Ждановым и цірэ зруч-хэў дзя Ушхоз дзэ-инженер оджа-тэхія казалучін, мікі ар окуліты-рахія казалучін, мікі ар окуліты-

пізм сагъзкіуаці икій ар екуулізны-гьяіз къззухаці, - Абы иужькіз, Жамболэт, сыт хуэдэ щінпіз укъьщыхутар? - Сыкъыздикіам - Украинзм и Ровно областым хыхьз Хмельницк къвлэм дэт часткэм ящыщ зым - саутіыпцыжащ, еджапіэм сызыг-экіуар арати. Ауэрэ, къулыкъур здесхьэкіым, Гер-манием сыкъншыхуташ

жащ, еджапізм сызыгьзикуар арати. Ауэр, кірлыкыр здескьзікім, Германием сыктьыцізкутац.

— Зэрызжосхамікі, Германием гізакіузу шытар и кімлікікум защіактуау бтьадат, заыхы нэхт зашактыру бтьадат, заыхы нэхт зашактыру бтырат жыралыны кімлікім зашактыра и пэнактуэй нэх запананы кімлікім за кімл

- А еджапізри къзбуха? - Атіз. Абы иужькіз Свердловск сагъэгъэзэжри, дзэ къулыкъум

щыпызагъэщащ. зыбжанэ дэкlа (Венгрием) щыІэ зым сагъакіуэри, абдежым кым и унафэщіым и къуэдзэ шыхуаш. Иужькіэ. СССР-м Зы зым сагъак/уэри, абдежым полкым и унафэщцым и куэдаз сыщыхгуэщ. Иужык1, СССР-м Эыхгумэжыныт-эьмк1о и министерствям и унафэк1, Мэжэрым щыди1а даз округым хыжэ дивизием и Ізгашхэм и къуздазо усагъзуващ. А ш\ыпілам и кърздазу сагъзуващ. А шыпілам и пырам у пыр

мэ, ядоІэпыкъу

ТХЬЭГЪЭЗИТ Зубер Сэлэт уэрэд

Ди щіалэгъузу ізщэ Ди щіалэгъуэу іэщэ
къмдатауэ
Ди щіыр гурэ псэкіэ
догъэлэж, Щытхъумэнщ Хэку-анэр
бий етахэм:
Къэдгъэхъункъым зауэ,
сэ си къуэш!

Анэу щІылъэм тетым дэрщ я плъапіэр, Дэ къытпэплъэу ахэр емызэш.

Ди хъыджэбэхэм я гум дыщагъафізу Я гухэлъ уэрэдыр дэ тхуагъэш, -Ягъзужьыхкъым лъагъуныгъэ мафізр: Къздгъэхъункъым зауз, сэ си къузш!

зэрэ нэмысрэ хэлъу, екlyу зэфlэзых Шагъыр Залымбэч дохьуэхъу и къулыкъур узыншэу кърихьэліану, щалъхуа щіыналъэм и лъэр угъурлыгъэкіэ щыгригъэувэжыну, нобэ хуэдэу и ціэр фіыкіз къаізту, нэ хъыжьхэр зэрыгушхуэн, зэрыпэгэн адыгэлІ нэс къыхэкІыну.

Шагъыр Залымбэч

ЖЫЛАСЭ Маритэ.

Псэм фіэфі и Іэщіагъэр къэзыгъцэта Дэлэл Анзор

Ильэсипщіым нэблэгьащ си классэгьу гушы-Іэрей, гулыр зыгьэгул Дэлэл Анзор зэрыжыль-агьурэ. Школым гитарэ кыздикэурэ дзэ уэрэд-хэр щіалэм къыдживу зэрыщытар гукьинэж тщыхъуащ. Хэт ищіант, ильэс пшіы бжыгьэхэр джіыжауз а уэрэдхэр и классэтьухэм ди па-щхьэм мыхъуу, къулыкъу зыдищіэ и ныбжытьухэм я гыусзу живэну.

ТХЫГЪЭР зытеу Дэлэл Анзор контракт

къвгъвуарт. Аращ япоу сыщрихъэліар ізрыщі лагьымым щыщ абдж зи мяку къвъхна къулыкъу-щізм. Абы ујупльэну шы-атуэт. Къяхуугъ кууавыр езы ціыхухэм я делагъэт къвзыхжівыр. Дэз къулыкъум пэрытхэр набдзэгуб-дзаплъэу дыщытын, ди дзаплъэу дыщытын, ди дэтхэнэ зы лъэбакъуэми дыхуэсакъын хуей хъурт, ди гъащ!эр тхъумэжын

датхана зы льзоакъуями дыхурсагьны хуей хъурт, ди гьащіар тхъумажны прыжку заширохам загурыных заширохам загурыных заширохам загурыных заширохам шадамыпльейр и псэр фізмыізфізму е и ныбжьатужар щыхокіуа-дякіа мышынау арактым, ата псэзалыльтызаі и и нэгъуащі цівохуар къетьяльнымка шхыал зарахухьуфынур, и гьащіям и мыхьанар, и гьащіям и мыхьанар, и гьащіям и мыхьанар, и дэлэлым «Юриспруденция и уго-

2014 гъэм Дэлэлым «Юриспруденция и уго-ловное право» ІзщІагъэр Лабинск къвлэм щызы-Ізригъэхъэри, Къэбэрдей-Балъкъэрым къигъэзэ-жащ, Гъуналкъэхъумэ и муражащ. Тъунапкъэхъумэ дзэхэм яхыхьэну и мура-дащ, арщхьэкіэ, щхьэусы-гъуэ зэмыліэужьыгъуэ-хэм къыхэкіыу, къехъуліа-

къым.
Поэм фіэфі и іэщіа-гъэр къззыгъуэта, жэуап-лыныгъэ пылъу зи пщэ-рылъхэр зыгъэзащіэ, къэрыльхэр зыгьэзащія, кьо-ральмірэ жылагуэрар хуэщхьэпэ щіалэм и му-радщитьзе 45-рэ хьуры Хэкум къулыкъу хуищіа-ну. Абы зэрыхуэльжу хуагьэфэщащ "Ветеран участник боевых действий в Чечне», "За службу на Кавказе» медальр, щіыхь, фіьщіа тхыль куэд.

Лъэпкъыр ирогушхуэ

Щіобля узыншя къызыщія-хъуя лъяпкъым и насыпш. Аращ, бынырш, адя-аном гъаційэм щаїв хъуяпсаліяхэр заряхыр, я гум щагъафія мурад дахэхэр зыхуз-гъяпсар. Сыгуи гуапаща быным ифі, и дахэ зэхэпхыну, абыкія угушхуяну! быгьуз куарым я піз йоува апхуэдэ псальэхэр.

ЗИ ГУГъУ сщіы гурыщіэхэр зы-ашіэ Лэскэн щіыналъэм хыхащів Ласкен щіынальзмі хы-хы- Ласкан Етіунан кыржам щыщ зэшкы-гыусжу Шагтырко Заурро Светпанэра (Кърарыжо алкурш). Абыхом я унагъуми къвтъсхьащ я къру закъуз Залымбоч кърлыкър щищів дзо частым къмі Фіншів тыль. Къмхарт-въцьнішу, Залым-боч десант дзохом хэту къулыкъру щризакомію ложьикъвщі щалькуа шіынальзми.

щыналъэм.
«Пщір зыхуэтщіхэу Заур Ізбэч и
къуэмрэ Светланэ Тамбий и пхъум-рэ! - дыкъыщоджэ тхыгъэм. - Ди гуалзу хъыбар фыдогъащір фи къуз, зауэл!-десантник Шагъыр Замбэч Заур и къуэм дзэ къулыкъур уу, ныкъусаныгъэншэу зэрыри-окіымкіэ, абыкіи щытхъу, фіы-э куэд зэрыхуэфащэмкіэ икіи

къызэрихьымкіз. Дзэ часть №54801-м къулыкъу зэрыщищія зэманым къриубыдзу, Залымбэч зыкънгъяльтъуащ и пшарыпъзар гъззащізным жэуалпыныг-эр зы-жицізу, пяжу пэрыг сэлэгу. Дзык-кърагъзза ізнатізм пщіз щы-зиіз, ктулыкъу къеціззыщізхи щаптьэ якухату Залымбэч дзям елка ізщіагтэр къвызкутэншау, ныкъусаныт-эр къракутэншау, кынкізт имышізу и къвлянжар ирекъзмір зъямитьздажасу. Зэкурто Светланара фи къуз Залымбэч дза ккулькъур далям шібыхър пшірэр пытьу зэрырмкъзкізнур быдзу си фізы мажу си фіэщ мэхъу.

Дзэ частым и командирым и Іэр зыщІэлъ а дэфтэрым апхуэдэу итщ хэлъ егугъуныгъэмрэ жанагъымрэ папщІэ взводым и командирым и къуздзэ, сержант нэхъыжь Ша-гъыр Залымбэч и унафэщіхэм къа-бгъэдэкі фіыщіэ, щытхъу тхылъхэр мызэ-мытізу къызэрыхуагъэфэ-

щар. Наумец адэ-анэм фіьщів ин къжуещі я къуэр ціьму затет, къз-пцан ейу, зыхаль. Хэкум и хъумакіув носу зараг-засам папців икій абыхом къохъужъу узыншагъз быда лізу, унагъув насыпра ехтуліяныгъзра щымыщізу позуну. Адыгэ щіалаціюм жужаї поальз

п Лізнытъэра шымышіду псэуну.

« Адыга шізлащізм мужаіз псальзя и гуалэхэм, дауи, гукъыдэжышхуз укварилаты дар-анэм. Абыхэм зэрысабий-рэ жыізшіду, гууз-лыуз иізу, ціыху- шабэу, алхуэдзуи жану къэххэраш. Э роспользя даржага даржаг

• Лъэпкъ шхыныгъуэхэр

Джэдыл гъэбэкхъа

Джэдыл гъэбэкхъа
Абы шхьэків накъ къащтар джэдыжьщ. Джэд гъэкъбзар іыхы-шхырха запкърах пов шыізкія ятхышіык. Джэдыл іыхьзжэр шынакъ мыульийм иральсь, шынык, утобтуэлкъ, мыціыну дыяруэр упцірта бжынышхы», утобтуэлкъ, мыціный удыруэр упцірта бжынышхы», шыбжий сыр, бурш мыхьзжа хальхыз, сыр такіу хакіры, фізу заіаців, ожыныпысыр фізу якыццахуу. Шынагьышхыэр тралізум, нахъ эксшынголькын шхызкі щыіалізм ягьзув сыхыти 8-хосшынголькын шхызкі щыіалізм ягьзув сыхыти 8-хосшынголькын шхызкі щыіалізм ягьзув сыхыти 8-хосшынголькын шхызкі дыіалізм ягьзув сыхыти 8-хосшынголькын шхызкі дыіалізм ягьзур закадых і шагызум канамын кармубыдар джэдых нар за-тау заіаців. Шагызум канамын ягызгы ягызгын дагах кухуу, мужызі петагуу агыз катызкы, мафіар шуң білуу, уйужый петагуу агыз канамын агызгіль дахж кухуу, уйужый петанауа ягызайскь, папры ушакі, біжыныху уба хальхыз, тебашхыр тралізмри, мафіа шаба рыдам тету казар хыуу ягызбакть. Тебар кытаруы те тауын тайа ушылын уба жалькы тауыз картын траулару, и шкыр телізуу акызмыны біз жалыны уба халькы тауарын шагызу біз пырамын таууустын тауарын тыр картын траулару, и шкыр телізуу шыбжийуз, губгыуапхыу, джэдгыну - узыхуейм хуздиз.

Бжэнышэм форэ бжэныщэрэ хэлъу

Мы шжыныгуэ-зуцихуэгэуэр нэхь сэбэл зыхуэхьур цівіз зыхыхьахмар зи тхьэмбыл ухэмрэц. Шыузыным сою шівіз ирагьямых, бжаньшы зар иракіэри пашхыяум трагьура, абы фо, бжаньша гъважи хальхыэри, мафіз мынным тету дакъики 10 - 12-кіз кальхыри мариям шулуштурэ махуэм ща хуабу ираф. Гунэшіум ушжа наужы уефь хунунш, ау зыма имыізу гыуэльыжыгыуэм и пэ къихуэу зэлхьэліэн хуейш.

мал именау груотована..., хуейщ. Халъхьэхэр: бжэнышэу - г 1000,фоуэ - г 250-рэ, бжэ-нышэу - г 25-рэ.

«Адыгэ шхыныгъуэхэр» тхылъым къитхыжащ.

• Псалъэжьхэр

Хэкум емыкІу къылъысмэ...

- ♦ЛІыхъужь и джатэ бээщхъуркъым. ♦ЛІыгъэм Іэщэр хуэжыІэщІэщ. ♦ЛІыгъэщІапІэ лІы икІуадэркъым.

- ◆Дзэм хамэ хэткъым.
   ◆Дзыгъуэ пэтрэ и гъуэ щыліыхъужьщ.
   ◆Зауэфірэ дауэфірэ шыіэкъым.
- Ум эхуру льэщмэ, уогушхуэ.

  ◆ Хэкум емыкіу къылъысмэ, къыщыж

  ◆ Хэкум игъэгушхуэр хахуэ мэхъу.

  ◆ Уи нэм къеіэм и псэм еіэж.

  ◆ Япэ умыуэ, къоуэм ущымысхь.

ХЬЭХ Сэфарбий

Сэлэт

(Балладэ)

Уэсыр къесу, дунейр щіыізу Зы щіымахуэ пшапэ гуэрым Къэралышхуэм дзэуэ иіэр Зэпрокіыр къуршыпс уэрым

Щосабырри джабэ нэкіум, Зауэлі гуп ізтащхьэм ліыкіуэ Хуещіыр псынцізу къэрал ціыкіум: «Зыкъэвмытм», Зэпытрыкіуэр Псоми фэ къыфхуэдгъэкіуэнущ, Мы щіым щыщи фытщіыжынущ!»

Гъунзгъуейм и піалъэ фіыуэ Зъщір къзрал ціькіум и дзэр Хьэзырыххэу зэхэтт, Ауз Тізкіу гузавзу псоми щіадзэр: Джабэ нэкіур бий зуфэбгъур Хэхум ціьхуу исым хузазу Щыми зыкъомыфікіз щіегъур!

Ауэ, гъэр защіын ямыдэу, Жэщыр фіыуэ хэкіуэтауэ Бийм жэуапыр хурагъэхьыр. Зы зауэлі, мес, къраджауэ, Зэкіуэціылъ зыгуэр Іэщіалъхьэр:

«Мо я ліыкіуэхэм уащіыгъуу Кіуэт, ет мыр я іэтащхьэм. Къыщіумых ар уи блэгущіэм Гугъуми, Уихьэху бийм и пащхьэм»

Редактор нэхъышхьэ

ЖызкЪмыхъу Маринэ (редактор нэ-хъыщкъм и япъ къуадзэ), Жыласэ Заурбэч (редактор изхъыщкъм и къуа-дзэ), Къанпокъуа Эши (язуал акма скре-таръ), Къардэн Маритъ, Къумахуэ Астъзи, НэиЦэвъджэ Замиръ, Чэрим Мариания, Цкъящумани Изэ.

А иІыгъыр ишиину Щыхуежьам, КІэрахъузу и щхьэм

Абы иІыгъ зэкІуэцІылъыр КъыщыщІахым и блэгущІэм ЗэфІощІыкІ и дзажэналъэр.

Ягъэщіагъуэу я щхьэр ящіыр псоми -ЩІэлъар и блэгущІэм КъыщІокІ

Къоупщі:
- Щіэфыжыху уи къупщхьэм Щхьэ щіэбгьэльа а псэущхвэр Уи блэгущіэм къыщіумыхыу?
- Дауэ?
Сытым ар къыхэсхыу
Скъутэнт къысхуащіа унафэр?!»

Бий Ізтащхьэм покіыр и фэр: Гьэсэныгъзу апхуэдизыр, Бэшэчагъыу апхуэдизыр Зи сэлэтым хэль къэралым Зупщытыну дзыхьщіыгъуэджэт

Нэху зэрыщу псы уэр Іэлым Бийр йокІыжри Тохьэж ныджэм.

ХЬЭФІЫЦІЭ Мухьэмэд Редколлегием хэтхэр:

Езыгъэтхахэр
«Адыгэ псатъэ»
газетыр КъБР-м
и Нарламентывру
Правительствэмрэ
ирагъэтхащ (учредителхэр).
КъыдэзыгъэкІхэмрэ КъмдэзыгъэкІхэмрэ редакцэмрэ я хэщІапІэр 360030, Къзбэрдей-Балъкъэр Республи-кэ, Налшык къвлэ, Лениным и уэрам, 5

Пщэдейрей ныбгъуэм Ізмышіз нэшіу куэд

тыны энэшту куэд кье-гьанэ. ●Тхьэм и нэфПыр къып-щыхуамэ, зыми зыкъыу-мыгъащПэ - нэ къыптра-

мыгъащія з на къвіптрагтьзузуящ...

ФУи актыл къвітехузм, и щхьз уезылъытым удэгтьузгурыкІузныр псэгьэтыншщи, бгъахъэр къызыгурымыІузм удэлсэуныр хьэзаб тіуащіэщ.

ХЬЭТУ Пётр.

Зауэм хэтахэм ящыщу 600-м щІигъум цІэ лъапІэр зэрахьэ 1945 гъэм Мэсей Аслъэн-джэрий «Совет Союзым и Півихужь» щіэр къвіфіа-щащ. Щіялэ дыяду езы-щіаль-віури, ар зауэм кіуащ. 1942 гъэм танкист хахуэр фронтым Іухьащ икій ад-рейхэм сыт шытъум я щап-хьэт 1943 гъэм (жейний истопу 11. бронемашинау 10. автомашинауи алкуэ-дия, гу защіощіау 25-ря, танк зыбжана, нямьщь офицеру, соятлу ща бжы-гьажа и 27-м «Совет Сою-зым и Лівохужь» ціз льа-піар къыфіащащ. Ауэ, ди жатъуз зэрьжунічи, езы Аслъэнджерий Текіуэны-

• Ди сурэт гъэтіылъыгъэхэр

Адыгахам яшышун тха-кіухам къвхакіаўн яга ды-кужа так Сархан яга ды-кужа так дара Андырхауей Хъусенці, 1940 гъзм дзя къулыкых шишіэну ар ира-кулыкых шишіэну ар ира-ка дара у аузимура кысы кіяу Хаку аузимура кысы шыжакіузу ягау биидзам пэшіэувахэм яхэтаці.

2010 гъэм УФ-м и Прези-дентым и Указк!э Налшык «Дзэ щ!ыхьым и къалэ» ц!э лъап!эр къыф!ащащ.

піэр къыфіащащ. Ауэ, ди жагыуэ зэрыхуніци, езы Аспъэнджэрий Текіуаны-гым и гуфіэгьуэр ильы-гуактым, зауэм ліыхыужыу хэкіуэдащ.

«Берлин къызэращтам паптха- щІэ» медалыр иратащ.

Си адэшхцэмрэ нэмыцэхэмрэ

Къэхъуа

КЪЗХЪУЗ Заузшууэм щыгъуз нямыцяхор 1942 гъзм. ди щыпіям къвщысам, си адашууз Къагъврияс Джэтморжий (аба Джэтмырэзкій еджэхэрт) и ньюбхыр, эзмержий (аба Джэтмырэзкій еджэхэрт) и ньюбхыр, эзмениящі къмуборя гожумира. Ар лівжь ткімит, цыццапами атхуэдзу шытауэ жаїзрт. Зараўзтэжымікі, урьсцазам хэту ар шызэуэт Болгарием. Шилкэ деж. икій Георгиевскэ жор дамыгъэр къратауз кългъэзэжат. Джэтмырэз и къумхыр зауэм яшат, езыр и нысэ на-хыщіштвым къабгъэданауэ абыхам заражээрт. Жъы хэуами, и дээхэм я нахъвбэр јутт, и шхын Іыхьи ишхы-фырт.

къратау» кънгъазажат. Джотмыра и кърижыр зауам яшат, езыр и нысэ натъемщитьми къабгъаданауа абыхом заражьорт. Жывтырами, и дазхом на нахъясобр урт, и шмын Івъкъи ишмыдене и къражи, къража къыщырыхъам жывизараж, и
торижно дене къража къыщырыхъам жывизараж,
разришене у помера дара, и нысохор гузавау дапирар емынъзурами, щырунам якумскасъм, я пицатрам дат Іуашуьа хъурейм тесу еплъирт лъахъши дыда
зыкъащура заби и шхъэцыгумий шхъэцыгиътямі нъмыца ктъухълъатахъм. Хуиту ильатъурт къмужълъатахън
узар, реблома забихъм ищьща зы къращъртъямі нъмыца ктъухълъатахъм. Хуиту ильатъурт къмужълъатахън
узар, реблома забихъм ищьща зы къращъртъямі нъмыца ктъухълъатахъм. Хуиту ильатъурт къмужълъатахън
къмузар, жеблома забихъм ищьща зы къмушаритъямі нъмыца ктъухълъатахъм. Хуиту ильатъурт къмужълъатахън
къмузаръ и на прада къмитъртъучащ урамным даз къххуауз
къмдакјуей номьща танкозмра солотхъмра. Абы жрагаруа шшыпізм къссытур, търам ещіз асхъхътым ар
заурут Хъомора илъамцагоурот идже ягуа илъапър
заурут Хъомора илъамцагоурот идже ягуа илъапър
заурут Хъомора илъамцагоурот идже ягуа илъапър
зарут Хъомора илъамцагоурот идже ягуа илъапър
ищылъвщ, хот щізкъзоми къемыплур ики къемыпаса,
кат щізкъзоми къемыплур ики къемыпаса,
кат и пізр ууащізкум и тахътобаным и гъухомогу унамьщитів, ягуа
заура уразпалтъжъващ, итана шізкъац, Дада щылтя, зитоматхор палішьмущи кърамуш утран ефзу.
Намыцитым языхозым, абы еплура загуру жив
нужна, тармошым дада закуунты, Арашу, кътогур егъъ

Дада, загура урысыбаз ишку щътами, дауи,
шьтыришэжат, и гърашому щьтами, дауи,
шьтыришэжат, и гърашому щьтами, къргорымари.

Дада, загура урысыбаз ишку шьтами, дауи,
шьтиришьмуш ст и гърашому и, кътогора нерушшым ущізкыми унакымым урысыбаньты, и
поматхор парижным закожность и
поматхор парижном зановожность унакоматур.

наужь, тэрмэшым дадэ зыхуег-вазэ урысыозэкгіз:

- Мы уном кышцізтыска-віунц ямыці офицер. Уз мы пашым ущізківін хуей хъунуш. Араши, къзгъуэт егээзыпа. заучэр урысыбаз ишідэ шізтами, дауи, шытупшажат, и гъащіз кіыхым хупхрымыхыў. Шытат
эр шыму, мо шжэшыуэчажам къзкуралтыейуз. Нысэ
нахъьшізри пашым щізт. Ар егьаджакіут, урысыбнахъьшізэри пашым щізт. Ар егьаджакіут, урысыбнахъьшізэри пашым шізт. Ар егьаджакіут, урысыбзар фізуэ ищірэти, «хършізэхр» къышідкічар ліыхым
журийаш. Аршкэвкі рада щытьт, зыри захимых хурадзамыщитіра абы щізкіне ухуемьаш, автоматхар тратактарабаным коральску унома дізкій къвшыхыртэхым абыхом я кімі мактыр. Нэмыцхэм я гутыта тактарабаным коральску унома шіадзму, арнат тактарабаным коральску унома шіадзму пынат тактарабыным коральску унома шіадзму пынат тактарабыным коральску унома унізкі концары, арнат тактарабыным коральску унома різміз пашыр пакыруром, груші мыжурар къжибы різміз коральску пашым
кыршізкуры, піыжыв зарыджыби унадза аргуэру и пашым
шірыхэмыну хатт, аршкэміз и нысэхам ягуы пашын
шірыхэмыну хатт, аршкэміз и нысэхам ягуыну пашын
шірыхэмыну хатт, аршкэміз и нысэхам ягуыну пашын
шірыхэмыну хатт, аршкэміз и нысэхам
шірыхэмыну хатт, аршкэміз и нысэхам
шірыхымы камынты-тубжывы, дада аргуэру и пашын
шірыхымын кымынты-тубжывы, дада аргуэру и пашын
пірыхымын кымынты-тубжывы, дада аргуэру и пашын
шірыхымын кымынты-тубжывы, дада аргуэру и пашын
пірыхымын кымынынын
шірыхымын кымынын
шірыхымын
шірыхымын

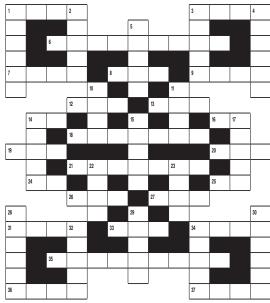
жијуодащ, къвіфіащащ, адреи псоми

Екіуэківу: 1. Гъущі ткъогъуура зэрыль кіапсэ. 3. Къобордей усакіуэ. 6. Бдзэжьей лізужывгуэ. 7. Псы іудо мываль-пшахуальта. 8. Бгиті заухаку. 9. Мэрем махуахум мажджытым щащі нэмээ. 12. ... зэрыхьо бей махъу.
3. ... -Тоба куыжэ. 4. Цівьуба щытьен» 16. Жытар къызэрытізпіам и нэщэнэ. 18. Уэ ... жэльжы, сэ берычэт ныхосльжэнці. 19. Зэльмамуру узо зыгель 16. Тжытар къызэрытізпіам и нэщэнэ. 18. Уэ ... жэльжы, сэ берычэт ныхосльжэнці. 19. Зэльмамуру узо зыгель 16. Тжытар къызэрытізпіам и нэмэр узо зыгель 16. Тжытар къызарытівгуам катхар тезыгъзу цівку, щытьын затъэлазкіахар щытьыу. 24. Базажыей зэреце. 25. Шым и кіузасы.
26. Къуаца-чыцэм нэтъуэцціу зэреджэ. 27. Гъур. пхъаша.
21. Сахурат нъэльгуа зышахэм яшых тжыльмілів. 33. Цівку мыхьанэнізма щжьясі зауде. 25. Шым и кіузаськым». 34. Закънзануфіацірыма цівку е зи дажатъэр зі напщі тель хъыджэбэ. 35. ... ущыткъума, бэвихьзууэм джаяз кънтужуымушцыківнуці. 36. Шыла. Е. .. бэльтоку, 37. 1992
гъэм Къэбордей-Балькъэрым щекіуокіа яла президент
хожнівніть-хоми 2-на унылізр щівкурків.
Жъежыу: 1. Бжызька, щівімахуэ щыгьын. 2. Узыкіуацірымалтыьей хьзуа. 3. Хжуымсагуа, езыр-езыру хьзосям
къвтеризж къзиківніть хых.
Хжуымсагуа, езыр-езыру хьзосям
къвтеризж къзиківніть. 4. Сымаржу кэвір-езыру хьзосям
къвтеризж къзиківніть. 3. Макъ щу зыгьану, чынару кызарчы, чынару кызарчы, тырымалтыны, ужуытыр кызарчу закаги, ... хуыміна ужуына ужына ныкууазамаги, ... хуашіяці. 3. Макъ щу зыгьану зарна мынарма
шызжаги, ... хуашіяці. 3. Макъ щу зыгьыну зарна закаги, нагубкь цівку, губку міцыма закага, заркажам кыхыулгуну, губку цівку, губку дівку, губку пырам тіз-м наблага заркух-харм кызарчы, губку дівку, губку

Мазаем и 15-м ди газетым тета псалъэзэблэдзым и жэуапхэр:

Ек/уж/ыу: 5. Уэрдыхъу. 7. Хьосанэ. 8. Вэгъу. 9. Къврэ. 10. Шыкъун. 11. Тэныстэ. 12. Чэнж. 14. Наліэ. 15.
Чэтэн. 17. Къыл. 18. Тас. 21. Шэц. 25. Къврыл. 26. Тураз. 7. Дырж. 22. Кыр. 34. Мын. 36. Махуыш. 37. Омск.
37. Дырж. 28. Кыр. 34. Пъвтъуз. 42. Амур. 43. Ибэ.
44. Унышас. 45. Мышафъ.
45. Мышафъ.
46. Нарм. 19. Бакъ. 20. Тэнр. 31. Зища.
48. Нарм. 11. Калкжъвельсть. 2. Дыгърл. 3. Зища.
48. Нарм. 16. Късъбыстэ. 13. Жэлкъ. 14. НАТО. 15. Чыху.
61. Нэд. 19. Бакъ. 20. Тэрлш. 21. Шырж. 22. Цодж. 23. Ягіз. 24. Кхжулэ. 28. Ирак. 29. Уэм. 30. Баш. 31. Амыщ.
32. Кізмяльямэ. 33. Тъурымбэ. 35. Кізмлірафэ. 39.
Кізрэф. 40. Жагъын.

Псалъэзэблэдз

ТЕПЕФОНХЭР: редактор пяхънщихом, секретарым - 42-56-19; редактор пяхънщихом и къуздахом 40-48-54, 42-36-46, 40-06-33, жумп выхъ секретарым
- 42-22-82; секретариатым - 42-22-66; къудаж гъвипамура
възпък Тухухомић - 42-22-86; къудаж гъвипамура
възпъм Тухухомић - 42-22-86; къудаж гъвипамура
възпъм Тухухомић - 42-22-86; къудаж гъвипамура
възпъмнам Тухухомић - 42-22-86; къудаж гъвипамура
възпъмнам Тухухомић - 42-22-86; хърдажъннамъй 42-26-55; уампиатамъра пићурисърх кърчовиямъй 42-22-89; стълджэнытъмура піфиктъмић - 40-15-31;
хъмбарьипідэмић - 42-22-82, заразаракайуражъ 42-21-88; корректорхэм - 42-60-27; ЭВМ-м и операторхъм - 42-22-84; компьютер Гэнат1эм - 42-26-41; сурэттехьм - 42-75-78.

Теддзэ тхыгъэхэм къыщыхьа бжыгъэхэм, къыща1эта 1узхугъуэхэм я пэжагъымк1э ахэр зыгхахэм нэсу жэуап яхь. Авторхэмрэ редакцэмрэ я Іуэху еплъык1эр зэтехуэ зэпыту щыткъым.

миятьськи.

Такетыр 19 тезыдрахым жуухамыныр и шир датың КъБРфедеральнэ пошт эзиниц бингьтахсикі5 и управлензм.

Тел. 76-01-28, 76-01-10

Тел.

Мы къмдэк/мегоуэм елэжьахэц; жэүап зыхь секретарым и кърэдээ Джатокърэ Марьянь, редактору Жыласэ Заурбэч, корректорхэу Щоджэн Иннь (1, 2, 4-нз нап.), Щоджэн Запрь (3, 5, 6-нз нап.), корректоржэм я дэдэтьехэр Нэужьокър Запрь Компьютередэ наж-етым и тептър зацащ Ныр Сапр, Щому Марианиз, сурэтхэм елэжьар Къарей Эпинэц.

Номерыр «Адыгэ псалъэм» и компьютер Ізнатіэм щагъэжээзыраш. Газетым Іэ традээн хуейн сыхъэт 20-м, щытрадзар сыхыэт 20.00-рш. Индексыр П 5894 ◆Тираж 2.108 ◆ Заказ №319